Nr. 181. **Kraków, Niedziela 21 Kwietnia 1912.** **Rok XXXI.**

„Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOSI:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 h.
z dwurazową „ „	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
Państwie Niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „Nowej Reformy" w Krakowie. Nr. rach. poczt. Kasy Oszczęd. 857.484.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcyi i Administracyi Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572.—Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników A. Gienowskiego ulica Kilińskiego 2 i w Biurze Plohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową Administracya „Nowej Reformy". — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasi i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Wiślna.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika L. 21. — S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W Przemyślu Krug. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów). I Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 14.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Marszałek Badeni o powodach swego ustąpienia.

(Telefonem.)

Lwów, 21 kwietnia.

Wczoraj w południe zjawili się korporatywnie u marszałka krajowego hr. Badeniego członkowie Wydziału krajowego. Jako najstarszy wiekiem przemówił p. Onyszkiewicz, prosząc marszałka, by nie ustępował. Marszałek podziękował za tak miły krok, tem milszy, że pochodzi od tych, którzy mieli sposobność patrzenia na jego działalność od lat kilkunastu. Jedynym powodem, dla którego zapowiedział swą rezygnacyę, jest stan zdrowia, nie pozwalający mu spełniać obowiązków tak, jak dotąd się o to starał. Nadto choroba jest tego rodzaju, że każdej chwili, a więc także i w czasie zwołania Sejmu, może przejść w tak ostry stan, że nie dozwoliłaby mu wogóle spełniać obowiązków. Krok swój uczynił marszałek po dokładnym namyśle i w przekonaniu, że przy tym stanie zdrowia dalsze jego pozostanie na stanowisku nie leży w interesie kraju.

Na prośbę wyrażoną przez członków Wydziału kraj., aby przynajmniej na razie wstrzymał się ze stanowczą decyzyą i poddał się dłuższej kuracyi, nie może dać marszałek stanowczego oświadczenia, jednakże weźmie tę prośbę pod rozwagę, ale już w tej chwili musi zaznaczyć, że dalsze trwanie przesilenia marszałkowskiego nie leży w interesie kraju i jego administracyi.

Wielkie nowe podatki.

(Telegr. „N. Reformy").

Wiedeń. Główny referent przedłożeń podatkowych, p. Steinwender wypracował referat, w którym proponuje jeszcze znaczniejsze podwyższenie podatków proponowanych przez rząd i zaprowadzenie kilku nowych podatków. Podwyższenie podatków w myśl wniosków pos. Steinwendera, wynosić będzie rocznie około 60 milionów koron, ponad podatki, które rząd proponuje. Między innemi proponuje poseł Steinwender dalsze podwyższenie podatku od dywidend i tantyem, podwyższenie podatku kawalerskiego, który ma podług jego propozycyi przynieść 6 milionów koron rocznie, zaprowadzenie podatku od kotowania papierów na giełdzie i od wydawania nowych akcyj i podwyższenie należytości sądowych. Natomiast proponuje poseł Steinwender podwyższenie sumy przekazywanej na rzecz krajów, które z podatku wódczanego mają otrzymać podług jego propozycyi co najmniej 60 milionów koron. Z tego ma być 28 i pół miliona koron przeznaczonych na cele szkolnictwa i na cele sanitarne krajów, rozdzielone podług klucza ludności. Po nadto proponuje poseł Steinwender przekazywanie na rzecz krajów części z dochodów podatku cukrowego i gruntowego.

O uniwersytet ruski.

(Telefonem.)

Wiedeń. U ministra oświaty dra Hussarka odbyła się w obecności ministra Długosza konferencya informacyjna z przedstawicielami klubu ukraińskiego w kwestyi uniwersytetu ruskiego. Po omówieniu ogólnych punktów widzenia, dalszy ciąg tej konferencyi zapowiedziano na najbliższy czas.

Gabinet i program Lukacsa.

(Telegr. „N. Reformy").

Budapeszt. Lukacs wczoraj popołudniu wrócił do Budapesztu i prawdopodobnie dziś a najpóźniej jutro nowy gabinet węgierski będzie utworzony. Gabinet dotychczasowy pozostanie z małemi zmianami w urzędowaniu. Tekę ministra skarbu obejmie sekretarz stanu Teleszky, zaś Lukacs zatrzyma oprócz prezydyum ministerstwo spraw wewnętrznych. Stanowisko ministra dla Chorwacyi i ministra a latere nie będzie na razie obsadzone. W poniedziałek odbędzie się zaprzysiężenie nowego gabinetu w Wiedniu, poczem gabinet przedstawi się w sejmie. Sejm węgierski odbędzie w tym miesiącu prawdopodobnie tylko jedno posiedzenie, ponieważ 30 b. m. zbiorą się w Wiedniu delegacye na jednodniową sesyę celem uchwalenia prowizoryum budżetowego na pół roku. Na posiedzeniu sejmu węgierskiego, które odbędzie się po zaprzysiężeniu nowego gabinetu, Lukacs wygłosi mowę programową, w której oświadczy, że obejmuje przedłożenie wojskowe w obecnej formie, godzi się jednak na niektóre ewentualne stylistyczne zmiany. Lukacs oświadczy się też kategorycznie za reformą wyborczą i za szybkiem jej przeprowadzeniem. Reforma wyborcza podług oświadczenia Lukacsa będzie się opierać na zasadach tajnego głosowania, z uwzględnieniem daleko idących żądań demokratycznych, jednak z pewnem uprzywilejowaniem inteligencyi i supremacyi narodowej węgierskiej.

Lukacs jednak oświadczy się też za rewizyą regulaminu. W tym celu Lukacs już wczoraj konferował z przywódcami stronnictw opozycyjnych: Kossutha i Justha. Partya Justha jest przychylnie usposobiona dla Lukacsa, natomiast w partyi Kossutha panuje usposobienie nieprzychylne. Partya ta żąda koncesyj narodowych na polu wojskowem. Kossuth ponadto wczoraj oświadczył, że trzeba koniecznie żądać zadośćuczynienia za wystąpienie Stürgkha w parlamencie austryackim. Kossuth wprawdzie oświadczył, że nie zgadza się z zamianowaniem komisarza królewskiego dla Chorwacyi, jednak do mieszania się Austryi w sprawy węgierskie dopuścić nie można. — W tym samym duchu oświadczył się też Khuen-Hedervary, który również żąda zadośćuczynienia od Austryi. Lukacs złoży w tym duchu deklaracyę w Sejmie. Zapewniają, że Lukacs ma też pełnomocnictwo do rozwiązania Sejmu węgierskiego na wypadek dalszego trwania obstrukcyi.

Wojna włosko-turecka.

(Telegr. „N. Reformy").

Odrzucenie włoskich warunków pokoju.

Konstantynopol. Projekt odpowiedzi Porty na krok mocarstw będzie dzisiaj przedmiotem narad rady ministeryalnej. Odpowiedź będzie bardzo obszernym dokumentem, zawierającym pogląd na sprawę trypolitańską. Podkreśli ona pojednawcze stanowisko Turcyi mimo przeciwnej wszelkiemu prawu akcyi Włoch. Porta nie może nigdy zrezygnować z nieograniczonej zwierzchności Włoch nad Trypolisem. Wreszcie uzasadni odpowiedź kategoryczne odrzucenie warunków pokojowych włoskich, nie formułując ze swej strony żadnych warunków pokoju.

Włosi nie zobowiązali się ograniczać akcyi wojennej.

Rzym. (Ag. Stefani.) Twierdzenie, mieszczące się w interpelacyi, wniesionej w austryackim parlamencie przez pos. Panza, że rząd włoski zobowiązał się nie rozszerzać widowni wojny na teren europejski, jest niesłusznem. Rząd nigdy nie oświadczył, jakoby zamierzał ograniczyć teren operacyj wojennych, pominąwszy wody Adryatyckie i Jońskie, na których akcya wojenna sprzeciwiałaby się interesom Włoch.

Dardanele.

Konstantynopol, 21 kwietnia.

Wiele parowców, które miały przepłynąć na morze Egejskie i do archipelagu, pozostało w portach.

Telegraficzne połączenie z archipelagiem i wybrzeżem azyatyckiem przerwane. Służbę pocztową objęła kolej anatolska. Włosi przecięli kabel między Dardanelami a Tenedos, Semuss i Salonikami. Połączenie między Lemną a wybrzeżem azyatyckiem odbywa się za pomocą telegrafu optycznego.

Przybyły tu komendant Dardanelów potwierdza, że 2 włoskie okręty wojenne zostały ciężko uszkodzone. Wiadomość o ostrzeliwaniu Aivali okazała się mylną. Prasa wyraża radość z powodu, iż flota włoska musiała się cofnąć i stwierdza, że bombardowanie było bez skutku.

Częściowe usunięcie min.

Konstantynopol. Słychać, że ze względu na trudności, wynikające dla żeglugi z powodu zupełnego zamknięcia Dardanelów, zamierza rząd usunąć miny na tyle, aby okręty handlowe mogły przez cieśninę przepływać.

Bombardowanie Samos.

Ateny. O bombardowaniu Samos donoszą: Włoskie pancerniki i kilka torpedowców ostrzeliwało koszary. Torpedowiec wjechał do portu i zniszczył jeden jacht turecki. Książę Samos wysłał szefa gabinetu do admirała włoskiego z zapytaniem, w jakim celu ostrzeliwano wyspę. Admirał oświadczył, że jeżeli flaga turecka do godz. 9 nie będzie z koszar zdjętą, to bombardowanie ponowi.

Podwyższenie cen środków żywności.

Konstantynopol. Z powodu bombardowania Dardanelów w mieście podwyższono znacznie ceny środków żywności. Prefekt ogłosił, że nie ma żadnego powodu do podwyższenia cen i że kupców, wyzyskujących sytuacyę, postawi przed sąd wojenny.

Sprawa interwencyi Rosyi.

Paryż. Dziennik „Temps" donosi z Petersburga: Rzekomy plan demonstracyi floty rosyjskiej na wodach tureckich uważają tu za mało prawdopodobny. Demonstracya na Morzu Czarnem nie miałaby żadnego znaczenia, zaś demonstracya pokojowa przed Konstantynopolem jest rzeczą niemożliwą, gdyż do tego musianoby przeforsować Bosfor, bardzo silnie ufortyfikowany, a więc rząd rosyjski musiałby rozpocząć kroki nieprzyjacielskie. Nikt tu nie wierzy, aby rząd rosyjski miał zamiar interwencyę aż tak daleko posunąć.

Rosya wobec Turcyi.

Petersburg. Z powodu wezwania włoskiej „Tribuny" do akcyi Rosyi przeciw Turcyi, groźnego dla Rosyi wroga w Persyi, odpowiedział wczoraj „Herold", że polityka rosyjska wobec Turcyi ze względu na Bałkan jest nawskróś pokojową i że Rosya nie myśli wyciągać dla Włoch kasztanów z ognia, a rozprawienie się z Turcyą pozostawia samym Włochom.

Głosy prasy.

Petersburg. „Nowoje Wremia" pisze: Operacye na morzu Egiejskiem muszą zachwiać gospodarstwem Turcyi, która wkrótce będzie musiała prosić o pokój. Naszem zdaniem bombardowanie Dardaneli jest demonstracyą, nie mającą żadnego związku z zamiarami czy planami dyplomacyi. „Birż. Wied." podkreślają, że przez operacye na Egiejskiem morzu wojna wchodzi w nową fazę, a tem samem zbliża się ku rozstrzygnięciu. Zaostrzenie się kwestyi oryentalnej jest możliwem. „Riecz" sądzi, że równoczesność akcyi pośredniczącej w Konstantynopolu i bombardowanie Dardanelów budzi w Europie przypuszczenie tajnego popierania Włoch przez Rosyę. Obowiązkiem Sasonowa jest dać w tej mierze otwarte oświadczenie. Rosya ma prawo żądania od dyplomacyi, aby jej imienia nie łączono z lekkomyślną i niebezpieczną awanturą.

Sofia. Organ rządowy „Mir" omawiając bombardowanie Dardanelów pisze: Wojna obecnie weszła w stadyum niepokojące. Jedynym środkiem zapobieżenia poważnym zawikłaniom na półwyspie bałkańskim jest rychłe zawarcie pokoju.

Walki w Trypolisie.

Trypolis. Ubiegłej nocy grupa 200 Arabów otworzyła ogień ku Gargaresz. Rozpędzono ich ogniem z dział.

O język w szkołach ludowych w Rosyi.

(Telegr. „N. Reformy").

Petersburg. (Pet. ag. tel.) Rada państwa kontynuowała dyskusyę nad projektem ustawy w sprawie języka wykładowego w szkołach ludowych.

P. Styczyński zgłasza wniosek o zatrzymanie istniejących postanowień o nauce języka ojczystego w szkołach ludowych.

Durnowo podnosi, że wszystkie wnioski, zmiany, które dążą do zaprowadzenia innego języka jak ojczystego, w miejscowościach z ludnością nie rosyjską, polegają na nieporozumieniu, ponieważ istnieją ustawy, których nikt nie chce znosić. Następnie wniosek Styczyńskiego przyjęto, przez co bezprzedmiotowym stał się wniosek Pichna, według którego ludność mało i biało-ruska miała być uznaną za rosyjską.

Hr. Wielopolski broni praw polskich szkół i wykładania wszystkich przedmiotów z wyjątkiem rosyjskiego w języku polskim, podczas gdy komisya Rady państwa zezwala tylko na naukę w języku polskim w pierwszych dwóch najniższych klasach.

Sprawa chorwacka.

(Telegr. „N. Reformy".)

Wiedeń. Zebrali się tu na naradę wszyscy chorwaccy posłowie austr. parlamentu wraz z kilku chorwackimi członkami węgierskiego sejmu, kilku posłami sejmu dalmatyńskiego i b. posłami sejmu chorwackiego celem powzięcia decyzyi w sprawie jednolitego postępowania przeciw zawieszeniu konstytucyi w Chorwacyi.

Studenci chorwaccy w Belgradzie.

Belgrad. Miasto całe z okazyi przybycia wycieczki studentów chorwackich udekorowane. Na dworcu zebrały się tysiączne tłumy ludności, która owacyjnie przyjmowała studentów chorwackich. Muzyka wojskowa odegrała hymn chorwacki. Gdy studenci opuścili pociąg, jeden ze studentów serbskich wygłosił mowę, w której wskazał na stosunki, panujące w Chorwacyi i wyraził przekonanie, że zajścia te przyczynią się tylko do zjednoczenia obu narodów. Student chorwacki Parcewicz, owacyjnie witany przez ludność, złożył Serbom życzenia na wolnej ziemi serbskiej. Na znak wdzięczności za braterskie przyjęcie całuję święty sztandar serbski — oświadczył student i przy tych słowach ucałował podany mu sztandar. Następnie udali się goście, otoczeni przez tysiączne tłumy publiczności przed pałac królewski. Na balkonie zjawił się król Piotr z następcą tronu. Tłumy wzniosły okrzyk na cześć króla. Rzekomo odezwały się też okrzyki: niech żyje król południowo-słowiański! Wkońcu udali się studenci do uniwersytetu.

Rosyanie w Persyi.

(Telegr. „N. Reformy").

Astara. (Pet. ag. tel.) Koło Lisar Persowie zaatakowali mały oddział rosyjski. Walka trwała 2 godziny. Ostrzeliwali też rosyjską kanonierkę „Artagan". Wkońcu mieszkańcy Lisar musieli się cofnąć z 20 zabitymi i rannymi.

Rewolucya w Fezie.

(Tel. „Nowej Reformy").

Paryż. Agencya Havasa donosi z Fezu: Generał Moinier przybędzie do Fezu z 5 batalionami w niedzielę. Walka w Fezie trwa dalej. Artylerya, ustawiona w południowym forcie, bombarduje dzielnicę, w której skoncentrowani są powstańcy. Granaty wpadają do stacyi radiotelegraficznej.

Paryż. Ministerstwo spraw zagr. donosi, że w nocy nadeszła z Paryża radiotelegraficzna depesza z doniesieniem, że wysłane z Mekinez posiłki przybyły do Fezu i po silnej walce wojska francuskie zajęły pozycye powstańców. Obecnie powiewa wszędzie flaga francuska. Spokój przywrócono.

Paryż, 21 kwietnia.

Na radzie ministeryalnej oświadczył prezydent ministrów, że pokój w Fezie został przywrócony.

Po katastrofie „Titanica".

(Telegr. „Nowej Reformy").

Opowiadania ocalonych.

Nowy Jork. Załoga, według zeznań świadków zachowała się bardzo spokojnie. Niektórzy tylko świadkowie podają kilka faktów brutalności oficerów okrętowych. Podróżni i marynarze do tego stopnia nie wierzyli w możliwość zatonięcia tego pływającego świata — jak nazywali „Titanic" — że gniewali się, iż zbudzono ich ze snu i kazano umieścić się im w łodziach ratunkowych. Przy spuszczaniu łodzi, kilka osób zastrzelono z powodu niesłuchania rozkazów. Byli to przeważnie podróżni III klasy. Podróżni I i II klasy zachowywali się spokojniej.

Nowy Jork. Osoby ocalałe opowiadają zgodnie, że podczas ostatnich usiłowań ratunkowych miały miejsce brutalne sceny. Sprzeczność tych opowiadań można wytłomaczyć tem, że „Titanic" miał 7 pokładów a z jednego pokładu nie można było widzieć, co się dzieje na drugim. Gdy okręt tonął, wielu pasażerów w panicznym strachu rzuciło się do wody.

Nowy Jork. Komitet śledczy senatu dla sprawy katastrofy okrętu „Titanic" przesłuchał wczoraj drugiego oficera okrętu, Lightholdera. Podał on, że w chwili, gdy spuszczano pierwszą łódź ratunkową, pokład okrętu wznosił się 70 stóp ponad wodą. Gdy spuszczano ostatnią łódź, pokład tylko kilka stóp wystawał nad wodę. Okręt tonął szybko. Łodzie były silne obsadzone. Kobietom dawano pierwszeństwo. Fakt, że tylu ludzi z załogi uratowano, tłumaczy się tem, że gdy łodzie wyławiały osoby, pływające w morzu, na 6 wydobytych było zwykle 5 marynarzy. Po zatonięciu okrętu kilka łodzi powróciło na miejsce katastrofy, aby szukać rozbitków. Na pokładzie „Titanic" nie było wcale paniki. Ci, którzy pozostali na okręcie, nie rozpaczali. Komitet postanowił nie pozwolić Izmay'owi, prezydentowi White Star Line, na wyjazd do Anglii, dokąd on zamierzał bezpośrednio odjechać, a także postanowił zatrzymać i 12 ludzi z załogi i 4 oficerów „Titanica".

Kto zawinił?

Nowy Jork. Podług zgodnych zeznań świadków, przesłuchiwanych przez komisyę senatu, „Titanic" jechał z szybkością 23 węzłów na godzinę. Najostrzej występują wszyscy przeciw prezydentowi White Star Line, Ismayowi, który dał kapitanowi Smithowi polecenia, aby jechał z tą szybkością. Smith według zeznań świadków, innych kapitanów, sprzeciwiał się temu. Wkońcu jednak na wyraźny rozkaz Ismaya musiał to uczynić. Świadkowie twierdzą też, że właściwym komendantem okrętu był Ismay, który wyznaczył olbrzymią nagrodę za uzyskanie rekordu szybkości. Cały czas stał on na mostku kapitańskim, tak, że Smith był tylko jego wykonawczem narzędziem. Podróżni, u których szybka jazda okrętu wywołała zaniepokojenie, mówili głośno o tem, jednak otrzymali zapewnienie, że nie jest to jazda rekordowa, lecz było to nieprawdą.

Przesłuchiwanie Ismaya i Franklina.

Nowy Jork. Wczoraj przez cały dzień przesłuchiwano prezydenta White Star Line, Ismaya i wiceprezydenta Franklina. Ismay, który chciał wyjechać z Nowego Jorku, otrzymał nakaz pozostania w tem mieście. Taksamo 12 oficerom z „Titanica" nie pozwolono opuszczać miasta.

Bohaterstwo Smitha.

Nowy Jork. Osoby, uratowane z okrętu „Titanic", podnoszą bohaterskie zachowanie się kapitana Smitha. Smith, zanim go fala zmiotła z pomostu, dodawał przez tubę odwagi osobom znajdującym się na pokładzie, wołając: „Pokażcie, że jesteście Anglikami". Smith porwany przez falę, starał się jeszcze pomagać osobom pływającym.

Brutalność oficerów.

Frankfurt. We „Frankf. Ztg" opowiada jedna z ocalonych, p. Braunowa, że oficerowie, którzy prowadzili pierwszą łódź ratunkową, zachowywali się bardzo brutalnie. Zmusili oni opowiadającą i kilka innych kobiet do wiosłowania przez kilka godzin, mówiąc: ja pokażę tym Jankeskom!

Małżeństwo Straussowie byliby uratowani, gdyby ów oficer temu nie przeszkodził. W łodzi było jeszcze miejsce dla obojga, oficer jednak nie chciał zabrać Straussa, którego żona nie chciała opuścić i wyskoczyła z łodzi, aby zginąć wraz z mężem.

Żądanie śledztwa karnego.

Waszyngton. — W senacie, senator Reiner zaatakował w ostrych słowach prezydenta White Star Line, Ismay'a. Żądał on wystąpienia w drodze karnej przeciw urzędnikom tego Towarzystwa, ponieważ na okręcie „Titanic" nie było dostatecznych urządzeń ratunkowych.

Dzieci rozbitków.

Nowy Jork. W Nowym Jorku utworzył się komitet, który ma zająć się dziećmi, pozbawionemi rodziców w czasie katastrofy. Tutejsi bogacze adoptowali już kilkoro z tych dzieci.

O bezpieczeństwo podróżnych.

Hamburg. Linia „Hamburg-Ameryka" postanowiła zaopatrzyć parowce w przybory ratunkowe ponad liczbę przepisaną ustawą mimo, że niemieckie przepisy więcej są już obecnie wymagające w tym względzie, niż przepisy angielskie. Zarządzenia tej linii mają na celu, aby ewentualnie mógł się znaleść ratunek dla wszystkich osób, znajdujących się na pokładzie.

Berlin. W parlamencie niemieckim poruszono wczoraj sprawę bezpieczeństwa na niemieckich okrętach. Sekretarz stanu Delbrück odpowiedział, że z katastrofy „Titanica" wszyscy wyciągną naukę.

Nowy Jork. Urząd hydrograficzny Stanów Zjednoczonych polecił Towarzystwom żeglugi, aby drogę dla parowców transatlantyckich wytyczały 180 mil morskich na południe od miejsca, w którem „Titanic" uległ katastrofie.

270 ludzi zastrzelonych.

(Telegr. „N. Reformy".)

Petersburg. Posłowie do Dumy otrzymali wczoraj wiadomość z Irkucka, że w czasie rozruchów w syberyjskich kopalniach złota zastrzelono 270 robotników, w tem 5 kobiet.

Kreta a Grecya.

(Telegr. „Nowej Reformy")

Ateny. Ag ateńska donosi: Nowy prefekt w Kanei, muzułmanin kreteński, zjawił się przed komisyą nieustającą i dobrowolnie złożył przysięgę na wierność królowi greckiemu. Złożył też pisemne oświadczenie, że jest przekonany, iż rząd króla greckiego będzie respektował równouprawnienie muzułmanów.

Powstanie w Mongolii.

(Telegr. „N. Reformy")

Kuldża. (Pet. ag. tel.) Mongoli, zamieszkujący obszar Ili, ogłosili niezależność i zerwanie stosunków z rzecząpospolitą chińską. Starania odwiedzenia ich od tego zamiaru pozostały bez rezultatu. W kilkunastu miejscowościach przyszło do starć, w których było wielu rannych. Także wśród Kirgizów panuje wzburzenie.

„Sokół" krakowski.

Kraków, 21 kwietnia

Dzisiaj po południu odbędzie się doroczne walne zebranie członków krakowskiego Tow. gimnastycznego „Sokół". Sprawozdanie wydziału przedstawia działalność Towarzystwa w roku ubiegłym następująco:

Z rokiem 1911 weszło Tow. „Sokół" po uroczystych dniach Grunwaldu i 25-letniego jubileuszu w okres nowej codziennej pracy, zaczął się nowy okres wzmożonej czynności, ugruntowanej na zdobytem doświadczeniu pierwszego ćwierćwieku istnienia „Sokoła".

Posiedzeń wydziału było 14, z tych jedno poświęcone specyalnie budżetowi.

Szczególną pieczołowitością otaczano główne zadanie Towarzystwa t. j. gimnastykę. Omawiano potrzeby nowocześnie przyjętej gimnastyki tak dla osób dorosłych jak kobiet i dzieci; wyszkolenie dobrego personalu nauczycielskiego, wreszcie intensywne uprawianie ćwiczeń. Wynikiem obrad było obesłanie kursu związkowego i postanowienie urządzenia kursu dla członków krakowskiego gniazda. Strzelanie uznano za obowiązkowe dla wszystkich ćwiczących.

Dział gimnastyczny rozwinął się też w roku ubiegłym bardzo znacznie.

Z gimnastyki korzystało ogółem 2418 osób w 91 godzinach tygodniowo (w roku ubiegłym 2228 w 90 godzinach tygodniowo). W szczególności korzystało z gimnastyki członków 508, uczniów i uczennic Towarzystwa 229, młodzieży sokolej 225 uczniów i uczennic szkół średnich 323, uczniów i uczennic szkół wydziałowych 1133.

W porównaniu z rokiem zeszłym wzrosła liczba ćwiczących o 190.

Towarzystwo brało udział w kilku występach zbiorowych, w Zlocie doraźnym w Chrzanowie i w dwóch wycieczkach do gniazd sąsiednich (Biała, Wieliczka). Urządziło zawody Kościuszkowskie i dwa popisy gimnastyczne. Dalej wprowadziło dział ćwiczeń polowych dla członków i organizacyę drużyn młodzieży a później scauting. Ogółem jest obecnie zorganizowanych w drużyny skautowe około 200 chłopców. Drużyny te w pogodne dnie odbywają wycieczki w okolice Krakowa i tam odbywają ćwiczenia. Na cele tych drużyn złożył dr Geniusz z Port-Said kwotę 100 koron.

Na osobną wzmiankę zasługuje udział krakowskiego „Sokoła" w uroczystości 50-lecia czeskiego „Sokoła" w Kolinie. Do Kolina wyjechało z Krakowa 7 druhów. Skromnym tym udziałem spełnił nasz „Sokół" obowiązek wdzięczności wobec czeskiego Gniazda, które swoją wycieczką do Krakowa w r. 1884 przyczyniło się znacznie do powstania „Sokoła" tutejszego. W doraźnym zlocie w Chrzanowie wzięło udział 203 krakowskich członków i członkiń.

Oddział wioślarski liczył 58 członków. Niski stan wody trwający prawie przez cały sezon wioślarski, odbił się niepomyślnie na całym ruchu ćwiczebnym. Z dłuższych wycieczek odbyto jedną do Niepołomic, do Czernichowa, oraz jedną towarzyską z Zatora do Krakowa.

W sezonie sprawozdawczym wprowadzono po raz pierwszy systematyczną naukę wiosłowania, które się odbywało codziennie pod kierunkiem starszych sterników. Podczas uroczystości wianków dnia 23 czerwca 1911 odbyły się wyścigi pływackie oraz wyścigi 2 łodzi 4-ro wiosłowych. W zawodach pływackich na długość 100 metrów przybył pierwszy p. Stanisław Rudy, w biegu 4-ro wiosłówek zwyciężyła pod sternikiem

Janem Benko, szadą, którą składali pp. Ignácy Melanowski, Aleksander Bobkowski, Karol Karwat i Jan Szumski. Dla taboru zakupiono 2 rasowe łodzie dwuosobowe oraz 2 półrasowe hamburki 4-ro osobowe.

W obecnym roku oddział wioślarski obchodzić będzie 20-lecie swego istnienia i z tego powodu oddział zamierza urządzić regaty jubileuszowe, zapraszając do udziału wszystkie polskie towarzystwa wioślarskie.

Oddział kolarski urządzał liczne wycieczki i wyścigi. Dnia 27 maja wieczorem otrzymali kolarze krakowscy od prezesa rozkaz rozwiezienia wici w przeciągu 24 godzin po całym I. okręgu. Kolarze spełnili swój obowiązek z należytą brawurą. Dla okręgu I. odbyły się „jesienne" wyścigi kolarskie w kwietniu 1911. Własnych wyścigów w ubiegłym roku nie urządzano.

W dziale szermierczym wzmógł się rozwój dopiero pod koniec roku sprawozdawczego. Odbyto ogółem 90 lekcyj, członków liczył ten oddział 79.

W strzelnicy odbywała się nauka strzelania i władania bronią. Używano do tej nauki zawsze najnowszych systemów nowoczesnej broni palnej, t. j. Mannlicherów, flobertów i pistoletów. Ogółem strzelało 48 członków, odbyło 48 ćwiczeń, w czasie których oddano 7927 strzałów. Strzelnica istnieje już lat 14. Przez ten czas przewinęło się przez strzelnicę z górą 1000 członków.

Staraniem komisyi obchodowej odbyło się w „Sokole" 18 obchodów narodowych, wieczorków, zebrań i zabaw towarzyskich.

Sprawozdanie komisyi skarbowej konstatuje coraz pomyślniejszy stan funduszów Towarzystwa. Wkładki członków zwiększyły się o kwotę 1355 kor. 30 hal., co trzeba przypisać należytemu wypełnianiu zobowiązań przez członków. W roku 1911 zaprowadzono w „Sokole" krakowskim obrót czekowy w tym celu, ażeby członkom ułatwić płacenie wkładek. Komisya zastanawiała się nad podwyższeniem miesięcznych wkładek członków w minimalnej wysokości, a to celem przywrócenia równowagi dochodów z bieżącymi wydatkami.

Przychody i rozchody wzrosły znacznie, obrót kasowy wynosił kwotę 90.198 98 K.

Bilans majątku Towarzystwa wykazuje z końcem roku 1911 nadwyżkę w stanie czynnym 144.099 06 K. Majątek zwiększył się więc w porównaniu z rokiem 1910 o 9969 63 K.

Członków honorowych liczył „Sokół" 3, członków założycieli 46, członków zwyczajnych 1293. Na początku roku 1912 przybyło 77 nowych członków.

Tegoroczny zlot okręgu I w Krakowie i przyszłoroczny doraźny zlot związkowy we Lwowie dadzą sposobność wykazania Towarzystwu nowego dorobku, będącego wypływem usiłowań na polu rozszerzenia ogólnie sokolich zadań, a zwłaszcza wewnętrznej sprawności organizacyjnej w krakowskiem gnieździe.

Kronika.

Kraków, niedziela 21 kwietnia.

Kalendarzyk kościelny: Anzelma.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 4 min. 37; zachód o godz. 6 m. 41; długość dnia godzin 14 min. 04.

Prognoza stacyi meteorologicznej w Wiedniu: Przeważnie pogodnie, nieco cieplej, wschodnie mierne wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: po południu: „Stacericy"; wieczór: „Zaczarowane koło".

Teatr maryonetek (ul. św. Jana, 8) przedstawienie o godz. 2 30 po poł., o godz. 5 po poł. i o godz. 7 wieczór.

Walne zgromadzenia:

„Sokoła" o godz. 4 po południu. Stowarzyszenia nauczycielek (ul. Karmelicka 36) o godzinie 4 po południu.

Match „Cracovii" z koszyckim Klubem atletycznym o godz. 4 po południu.

Odczyty:

Dra Jachimeckiego: „Rozwój muzyki dramatycznej" w Czytelni towarzyskiej o godz. 5 wieczór.

P. Kłuszyńskiej: „Ruch emancypacyjny kobiet w Europie" w Uniwersytecie ludowym (ul. Szewska 16) o godz. 4 po południu.

Wystawa w Towarzystwie sztuk pięknych otwarta od godz. 11 do 4 po południu.

Wystawa obrazów Powszechnego Związku artystów w pałacu Spiskim (Rynek) otwarta od godz. 9 rano do 5 wieczorem.

Wystawa przemysłowa w domu Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego l. 28).

Wystawa etnograficzna otwarta od godz. 11 do 1 w południe przy ul. Studenckiej pod l. 7.

Teatr miejski we Lwowie: popołudniu: „Peer Gynt"; wieczór: „Noc w Wenecyi".

W poniedziałek 22 kwietnia:

Kalendarzyk kościelny: Sotera p., Leona i Teodora b.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 4 min. 35, zachód o godz. 6 m. 43; długość dnia godzin 14 min. 08.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Traviata".

Teatr maryonetek (ulica św. Jana l. 8) przedstawienie o godz. 5 po poł.

Odczyt dra K. Wójcika: „Geologia ziem polskich" o godz. 6 wieczór w gabinecie geologicznym, ul. św. Anny 6.

Wystawa w Tow. sztuk pięknych otwarta od godz. 11 do 4 po po południu.

Wystawa obrazów Powszechnego Związku artystów w pałacu Spiskim (Rynek) otwarta od godziny 9 rano do 5 wieczorem.

Wystawa przemysłowa w domu Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego l. 28).

Teatr miejski we Lwowie: „Ulubieniec kobiet".

Wiadomości osobiste. Dziś rano przyjeżdża do Krakowa namiestnik Bobrzyński.

Z teatru miejskiego. Rzadki w Krakowie gość, geniusz Henryka Ibsena, przemówił wczoraj ze sceny naszej jednem z najpotężniejszych swych dzieł. „Rosmersholm" ta tragedya odrodzenia etycznego „nowych" w duchu Ibsenowskim ludzi, należy bezwątpienia do sztuk, najtrudniej dających się ująć w ramy sceniczne; wymaga bowiem poza grą żywych, przekonywujących ludzi, pierwiastka poezyi i głębi, w którym jest miejsce na „białe rumaki" i całą baśniową treść utworu, kryjącą prawdziwą filozofię autora. Przedstawienie wczorajsze pokonało zwycięsko stronę realistyczną, dzięki grze p. Siemaszkowej i pp. Kosińskiego, Jednowskiego, Junoszy i Buńczy.

Zanim w osobnym fejletonie szerzej przedstawienie omówimy, trudno się wstrzymać od jednej uwagi pod adresem publiczności. Zapełniając szczelnie salę, dała dowód wysokiego zainteresowania dziełem Ibsena; gorsze jednak świadectwo wystawia sobie ta część publiczności, która zrywa się do opuszczenia teatru w ostatniej scenie przedstawienia, nawet gdy ta scena przedstawia Jana Rosmera i Rebekę Wesel, idących na śmierć. O pietyzmie i kulturze niebardzo takie zachowanie ich świadczy.

Rozstrzygnięcie konkursu na medal Skargi. Dnia 15 b. m. odbyło się w Muzeum Czapskich posiedzenie w sprawie rozstrzygnięcia konkursu na medal ks. Piotra Skargi. Jury pod przewodnictwem prof. dr P. Bieńkowskiego przyznało większością głosów nagrodę projektowi, którego autorem okazał się artysta rzeźbiarz p. Witold Bieliński z Krakowa, a nadto wyraziło uznanie projektowi z godłem „Skarga 57" za artystyczne pojęcie popiersia. Medal ten funduje, jak wiadomo, gmina miasta Krakowa, chcąc w ten sposób uczcić jubileusz wielkiego kaznodziei i dobroczyńcy miasta.

Rada miasta Krakowa odbędzie posiedzenie w poniedziałek dnia 22 b. m. o godzinie 5 po południu w sali Tow. wzaj. ubezpieczeń. Na porządku dziennym są następujące ważniejsze sprawy: 1) budowa nowych zakładów sanitarnych; 2) budżet na rok 1912; 3) przyznanie kredytów na rozszerzenie wodociągu, budowę dróg i rozwinięcie mleczarni; 4) regulacya ulic.

Sprzedaż gruntów pofortecznych. Magistrat podaje do powszechnej wiadomości, że Rada miejska na posiedzeniu w dniu 16 kwietnia 1912 uchwaliła przedłużyć termin składania ofert na kupno parcel na gruntach pofortecznych między ul. Zwierzyniecka a przedłużoną ul. Smoleńską i między ul. Krowoderską i przedłużoną ul. Długą do dnia 31 maja 1912. Oferty w myśl ogłoszenia z dnia 15 marca 1912 należy wnosić w opieczętowanych kopertach na ręce naczelnika budownictwa miejskiego Oddział B., do oferty ma być dołączony kwit Kasy miejskiej na wadyum w wysokości 5°/₀ oferowanej ceny kupna. Plany mających się sprzedać parcel przeglądać można w budownictwie miejskiem Oddział B., przy ul. Poselskiej III. piętro w godzinach od 11—1 przed południem.

Z teatru maryonetek. Cała dotychczasowa działalność teatrzyku maryonetek zasługuje w całej pełni na najżywsze uznanie. Wszystkie programy, jakieśmy na scence tego teatrzyku widzieli, dowiodły o rzetelnej staranności w wyborze sztuk dla dzieci, dowiodły, że dyrekcya pozostała wierną swemu założeniu i stworzyła w naszem mieście prawdziwie artystyczny teatrzyk, dający dzieciom nietylko miłą rozrywkę, ale obudzający w nich zamiłowanie do piękna i poezyi. Oceniły to należycie zarządy krakowskich szkół ludowych, które zamówiły sobie szereg przedstawień dla dziatwy szkolnej.

Nowy program, którego przedstawienia rozpoczną się dzisiaj w niedzielę o godzinie 2·30 po południu, przynosi między innemi prześliczną baśń pt. „Zaklęte jezioro", dalej legendę o Lechu i dowcipne intermedyum Bolesławicza „Cudowny doktór". Nowa wystawa, nowe bardzo ładne dekoracye, umyślnie do tego programu wykonane, przyczynią się niewątpliwie do tego, że i ten program spotka się z ogólnem uznaniem, z jakiem się spotykały poprzednie.

Dzisiaj odbędą się trzy przedstawienia, a mianowicie jedno o godz. 2 30, drugie o godz. 5 po południu, trzecie o godz. 7 wieczór. W tygodniu odbywają się przedstawienia codziennie o godzinie 5 po południu. W piątek przedstawienia popularne po cenach zniżonych. Bilety do nabycia w kasie zamawiań, plac Maryacki 9, a w dniu przedstawienia przy kasie w lokalu teatru, ulica św. Jana. 8.

Wszechświatowy kongres esperantystów, który się odbędzie w Krakowie w sierpniu b. r., jest ósmym z rzędu kongresem wszechświatowym, urządzonym przez esperantystów. Poprzednie kongresy odbyły się kolejno w następujących miastach: W Boulogne, (s. m.), w Genewie; w Cambridge, w Dreźnie, w Barcelonie, w Waszyngtonie i w roku zeszłym w Antwerpii.

Według obliczeń kantorów wymiany, urządzonych w Dreźnie i w Antwerpii specyalnie dla wygody kongresowców, kongres drezdeński liczący 1500 uczestników, zmienił zagranicznych pieniędzy za sumę 600.000 mk., a w Antwerpii kongres liczący 1700 osób, pozostawił 900.000 fr. Liczby te uwydatniają doniosłe ekonomiczne znaczenie kongresu dla Krakowa, a zważyć należy, że kongres krakowski, jako jubileuszowy kongres języka międzynarodowego, będzie przypuszczalnie najliczniejszym ze wszystkich dotychczasowych kongresów. Na fakta te powinni zwrócić baczną uwagę kupcy krakowscy, a zwłaszcza przemysłowcy krajowi i nauczyć się języka Esperanto, aby ze względu na własny interes mogli bezpośrednio zetknąć się z zagranicą.

Zwyczajem ustalonym na wszechświatowych kongresach esperanckich, uczestnicy kongresu po ukończeniu tego, korzystając z pobytu w przeważnie nieznanem sobie państwie, urządzają dodatkowo gremialną kilkudniową wycieczkę w celach czysto turystycznych do któregoś z miast tego państwa, godnych zwiedzenia. Taka wycieczka, zwana „postkongreso", w tym roku po uroczystościach krakowskich, uchwalona została do Budapesztu, dokąd wyruszy przez Zakopane i Tatry, celem zwiedzenia tychże po drodze.

Z okazyi owego „postkongreso" odbędzie się w Budapeszcie kongres katolików esperantystów, o charakterze czysto wyznaniowym.

Będzie to trzeci z rzędu kongres katolicki; — pierwszy odbył się w Paryżu w r. 1910, z okazyi kongresu waszyngtońskiego, a drugi w roku zeszłym w Hadze przed kongresem w Antwerpii. Kongres budapeszteński rozpocznie się d. 22 sierpnia t. j. w cztery dni po zamknięciu obrad w Krakowie i potrwa trzy dni.

Rada Nadzorcza „Kasy Zaliczkowej Klubu Kupieckiego" na posiedzeniu w d. 18 b. m. zamianowała dyrektorami w zastępstwie p. Stanisława Nycza, prof. Akademii handlowej i rzeczoznawcę sądowego i p. Józefa Kuczmierczyka, właściciela znanego domu handlowego. Na dzisiejszem posiedzeniu ukonstytuuje się dyrekcya, w której skład weszli już poprzednio mianowani p. Bol. Bilikiewicz i p. Ludwik Lazar, rozdzielając funkcye między poszczególnych członków dyrekcyi. Biura instutucyi mieszczą się w lokalu przy ul. Szewskiej l. 9 i zostaną otwarte dla publiczności z dniem 1 maja. Na razie wejdzie w życie dział wkładkowy, eskontowy i pożyczkowy — zaś w krótkim czasie przystąpi dyrekcya do znacznego rozszerzenia działów instytucyi.

W kilku dniach od założenia kasy zdeklarowano i przeważnie wpłacono 50 tysięcy koron, a z nowemi udziałami przystępują członkowie ze sfer tak starszego jak i młodszego kupiectwa krakowskiego, co świadczy o sympatyi, z jaką odnoszą się do nowej instytucyi sfery interesowane.

Komitet wystawy prac kobiet polskich w Pradze odbędzie posiedzenie dnia 22 b. m. w poniedziałek o godz. 5 po południu w sali posiedzeń Stowarzyszenia nauczycielek w Krakowie, przy ul. Karmelickiej l. 36 I. piętro, przy współudziale p. Franciszka Howorki, znanego publicysty a delegata stowarzyszeń kobiecych czeskich. Na to posiedzenie zaprasza się Szanowne panie delegatki wszystkich stowarzyszeń kobiecych w Krakowie, biorących udział w pracach wystawowych. Na porządku dziennym jest ostateczne porozumienie się z komitetem praskim co do szczegółów wystawy. Osobnych zaproszeń na to posiedzenie nie rozsyła się.

II. Zjazd ceramików polskich odbędzie się w Krakowie w dniach 24 i 25 maja b. r. Na porządku dziennym stać będzie cały szereg spraw pierwszorzędnej wagi.

Proces o Bank parcelacyjny. Ze Lwowa telefonują nam: Wczoraj przesłuchano trzeciego świadka dra Fruchtmanna, dyr. banku hipotecznego, który wyjaśniał stosunek swego banku do banku parcelacyjnego.

Następnie opowiadał o akcyi sanacyjnej, w której brał udział; krytyczny stan banku parcelacyjnego przypisuje zbytniemu angażowaniu się banku, oraz ogólnemu zastojowi parcelacyjnemu. Komitet likwidacyjny wykaże straty banku parcelacyjnego już po ukończeniu likwidacyi w sumie około koron 700.000.

Syndyk banku kraj. dr Sołowij opowiadał o swym stosunku do osk. Deskura, który pracował w kancelaryi świadka. O działalności banku parc. wyraża się z uznaniem. Rozwojowi banku zaszkodziło wniesienie spraw politycznych do instytucyi czysto ekonomicznej i ataki w prasie, oraz stagnacya finansowa i parcelacyjna. Co do zarzutu oszukańczych manipulacyj oskarżonych, wyraził świadek przekonanie na podstawie dokładnej znajomości obu oskarżonych, że oni się ich dopuszczać nie mogli i że pracowali dla banku z wielką skrupulatnością poświęceniem i dobrą wiarą. Gdyby nie była przyszła obca pomoc, przyznaje, że z końcem r. 1909 bank parc. nie byłby w możności podołać wypłatom, a przyczynę tego upatruje w zbytniem zakupnie majątków i stagnacyi parcelacyjnej.

Dr Sołowij dał dalej przychylną opinię o działalności Banku parc. i jego dyrektorów, a niepowodzenie Banku i jego upadek widzi w szeregu okoliczności nieprzewidzianych i niezależnych od woli i chęci oskarżonych.

Po przesłuchaniu jeszcze świadka Hieronima Zaleskiego, b. urzędnika Banku parc., rozprawę odroczono do poniedziałku.

Mianowania i przeniesienia. „Wiener Zeitung" ogłasza: Radca sądu wyższego krajowego M. Adolf przeniesiony z Czortkowa do Sambora. Zamianowani zostali radcami wyższego sądu kr. przy wyższym sądzie krajowym we Lwowie: radca sądu kr. Jarosław Ilnicki w sądzie kraj. we Lwowie. radca wyższego sądu kraj. dr J. Dreziński w Przemyślu i radca sądu kraj. dr Józef Piątkowski we Lwowie; dalej radcami wyższego sądu kraj. przy trybunałach pierwszej instancyi: radca sądu kraj. Karol Reiner w Samborze dla Kołomyi, Ignacy Krasowski w Samborze dla Czortkowa oraz radcy sądu kraj. we Lwowie dr Edward Szulisławski i dr Münz we Lwowie, radcy sądu kraj. dr Izydor Münzer w Czerniowcach i Jan Chlamtacz we Lwowie obaj z pozostawieniem na dotychczasowych miejscach służbowych.

Telegramy

z dnia 21 kwietnia.

Gwałty rosyjskie.

Wilno. (Pet. aj. tel.). W procesie w sprawie wykroczeń w litewskim kościele w Janiszu skazał sąd apelacyjny Polaka, właściciela dóbr ziemskich, Zajączkowskiego na 12 miesięcy, zaś 6 innych Polaków na 8 miesięcy więzienia. Pięciu oskarżonych uwolniono. Oskarżenie opiewało w kierunku systematycznego urządzania awantur we wspomnianym kościele oraz obrazy duchownego, spowodowany tem, że odprawiał on nabożeństwo w języku litewskim.

Strajk dziennikarzy.

Berlin. Z powodu obrazy, jakiej dopuścił się sędzia prowadzący rozprawę o masowe zatrucie alkoholem, wszyscy sprawozdawcy dziennikarscy urządzili strajk i opuścili salę rozpraw.

Kongres gruźliczy.

Rzym. Wczoraj zamknięto międzynarodowy kongres w sprawie gruźlicy. Następny kongres odbędzie się w Londynie.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Panna

biegła w języku niemieckim i polskim, oraz w stenografii niemieckiej, pisząca biegle na maszynie poszukuje odpowiedniego zajęcia zaraz lub od 1 maja. Pisemne zgłoszenia przyjmuje pod **R. H. 24** Gł. Agencya Dzienników, Kraków, Sławkowska 2. 3726 1 3

W Krakowie przygotowuję **do egzaminu państwowego z muzyki** (Lwów). Przedmioty teoretyczne, harmonia i t. d. w krótkim czasie, pod gwarancyą, na termin jesienny. Honorarynm po zdaniu egzaminu. Warunki przystępne. Zgłoszenia: Lwów. Biuro Sokołowskiego, pasaż Hausmana „S. K.“. 3305 5 10

Bluzki

szlafroki, halki i t. p. w wielkim wyborze i w najnowszych modelach z powodu małych wydatków, sprzedaję po nader **niskich cenach** 3433 5 5

E. STERN, Starowiślna 71, albo Szeroka 10.

Meble

kilka biurek, stoły salonowe, toaletki, lustra z konsolami, parawaniki nowe, łóżka blaszane i żelazne, zegary pendułowe, broń, flobert podwójny, karabin amerykański Colta, obrazy, samowar większy, karnisze, drabinki, skrzypce. Zupełnie wysprzedaje się do 30 kwietnia. Kraków, ul. św. Jana l. 28, parter. 3746 1 8

Jaja wylęgowe

białych **Orpingtonów**, kur nośnych i mięsnych, sprzedaje po 40 hal., za czyste zwracając pieniądze. Ign. Łukasik, Limanowa. 3414 5 5

Wiedeńska pracownia

Sukien damskich i konfekcyi

pod firmą **Maryi Pfeffer**

przy ulicy Grodzkiej l. 2, I. p., w oficynie

przyjmuje na sezon wiosenny i letni zamówienia na kostyumy, wykonywane przez siły męskie od 24 K, za fason skromny, a przy większych wymaganiach nieco wyżej — oraz na suknie domowe i wizytowe, również po cenach najniższych. Za dokładne wykonanie ręczy się. 3627

Meble

różne i inne rzeczy z powodu zmiany lokalu, zupełnie wysprzedaję. Kraków, ulica św. Jana l. 28, parter. 3403 10 10

Lawn-Tenis

Rakiety, piłki, prasy

piłki nożne

wszelkie gry sportowe, polecają

REIM i Ska, Kraków, Rynek 37.

3200 1 0

Obiady domowe

na świeżem maśle po 1 kor. z 2 dań, na kuchennem po 80 h. **Floryańska 31**, front, I p. Miesięcznie taniej. 156 13 0

L. 998. 3702 1 2

Konkurs.

W gminie Krynica Zdrój jest zaraz do obsadzenia posada **kontrolora Kasy gminnej** z płacą roczną 1440 K i wolnem mieszkaniem od 1 października b. r.

Warunki: nieprzekroczony 40 rok życia, kwalifikacya wymagana rozporządzeniem Wydziału krajowego z 20 maja 1898 Dz. u. kr. Nr 88 zupełne zdrowie, szybkie i czytelne pismo.

Podanie zaopatrzone w dowody po wyższych warunków, przyjmowane będą do **10 maja b. r.**

Kierownik tymczasowego Zarządu gminy

Dembiński.

Józef Sperling

Kraków, Dunajewskiego 7.

poleca:

Kompletne urządzenia sypialń jadalń, gabinetów męskich.

Wielki wybór garniturów klubowych.

Stylowe urządzenia salonów, dekoracye.

Urządzenia will, zakładów leczniczych, hoteli, lokalów i t. p. 29 14 0

Projekty fachowych architektów i art. malarzy polskich.

BENZ

Oddział dla

samochodów:	motorów:
luksusowych, ciężarowych, dorożek, autobusów	stałych dla celów przemysłowych i urządzeń światła, motory ssąco-gazowe, ropne Diesela, urządzenia kinematograficzne
Grand Hôtel	**Rynek gł. 43.**

Specyalność:

„Benz-Cichy“ 18 HP.

kompl. wyposażony za cenę K 11.000·—

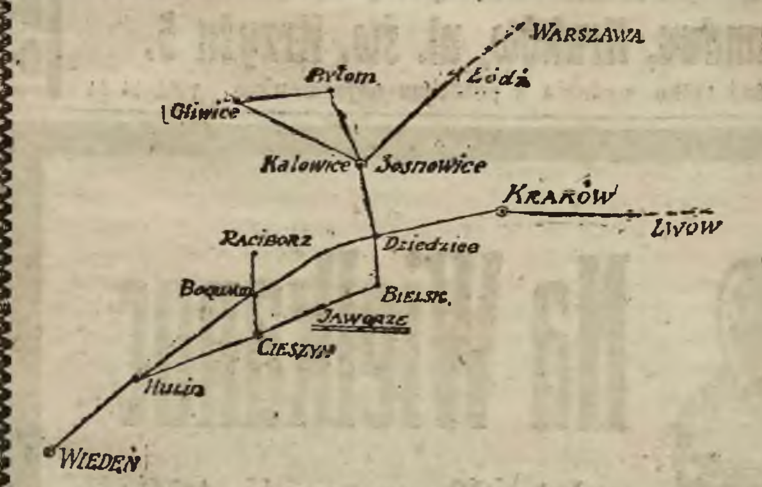
Austryackie Towarzystwo motorowe

BENZ,

2439 6 0

Filia w Krakowie.

Filia we Lwowie: ul. Kochanowskiego 4. (Dom Schumanna), tel. 531.

JAWORZE

na Śląsku w Beskidach.

Uzdrowisko klimatyczne i letnisko. — Słynny park.

Zakład hydropatyczny i kąpielowo-leczniczy

3505 3 10 **Dra Z. Czopa.**

Pokoje i pomieszkania dla rodzin we willach sk. i prywatnych. 2 restauracye i pensyonat. Ceny niskie. Stacya kol., poczta, telegraf, apteka publiczna w miejscu. **Telefon m. m.** w hotelu Simachowitza przez centralę Bielsko. — Informacyj i prospektów udziela: **Skarb. Zarząd letniska w Jaworzu lub Dr Czop.**

Panna z ładnem pismem, egz. z rachunkowości państw., pisząca na maszynie, poszukuje posady biurowej lub u adwokata. Zgłoszenia przyjmuje Administracya „N. Reformy“ pod „**Z. P. 32**“. 3590 2 2

Przystąpię jako

Wspólnik

z kap. 20—30.000 K do rentow. przedsięb., zarazem jednak jako kierownik administr. Mam maturę, 10 lat praktyki handl. za granicą i w kraju, dokładną znajomość wielu dziedzin handlu, książkowości etc. Obecnie jestem prokurzystą poważnego przedsiębiorstwa: języki: pols., niem., fran., ang. Zgłoszenia pod: **„M. K. Z.“** poste rest. **Kraków**, za okaz. kwitu inser. 3741 1 2

Staruszka ośmdziesięcioletnia

utrzymująca pracą rąk własnych dwoje nieuleczalnie chorych dzieci, prosi gorąco litościwych ludzi o pomoc. Łaskawe datki przyjmuje Administracya „N. Reformy“ pod **W. P.** lub podaje adres. 194 4 0

ASTMA

duszność wskutek kataru znika natychmiast przez **proszek** i **papierosy** Dra Clérego. Próbki za darmo, opłatnie. Pisać pod adr.: **Dr Cléry**, 53, Boulevard St. Martin, **Paris.** 290 29 36

Panowie stolarze!

tanio sprzedam cztery kałboki z śrubami żelaznemi, nowe do fornerowania i heble. Kraków, ul. św. Jana l. 28. Handel mebli. 3402 10 10

L. 2006. 3650 2 3

Konkurs.

Wydział powiatowej Kasy oszczędności w Brzesku ogłasza konkurs na posadę **likwidatora** tejże Kasy, pod następującemi **warunkami:**

1) Obywatelstwo austryackie;
2) Nie przekroczony 40-ty rok życia;
3) Świadectwo zdrowia;
4) Egzamin z rachunkowości państwowej;
5) Najmniej dwuletnia praktyka w powiatowej lub miejskiej Kasie oszczędności.

Pobory roczne likwidatora wynoszą 1800 koron płacy i 10% tejże jako dodatek aktywalny.

Posada nadaną zostanie prowizorycznie.

Do podania należy dołączyć w oryginałach dowody, stwierdzające zaistnienie powyższych warunków, świadectwo moralności wystawione przez Urząd gminy zamieszkania, a potwierdzone przez Urząd polityczny i parafialny, oraz opis dotychczasowego zajęcia.

Podania wnosić należy do Dyrekcyi powiatowej Kasy oszczędności w Brzesku, w terminie do **5-go maja 1912 roku.**

Brzesko, dnia 16 kwietnia 1912.

Prezes Wydziału powiatowej Kasy oszczędności w Brzesku:

Jan baron Götz.

Antyczna szafa na książki

dwie biblioteczne szafy orzechowe, stół mahoniowy, fotel przed biurko, sznurek perełek, pierścień stary przybyły do komisowej sprzedaży w 3749 1 3

Publicznej hali Aukcyjnej - Rynek 16.

201 25 0

Bardzo wielka ilość osób polepszyła swoje zdrowie i takowe utrzymuje przez używanie

PIGULEK PRZECZYSZCZAJĄCYCH

Dra CAUVIN'A

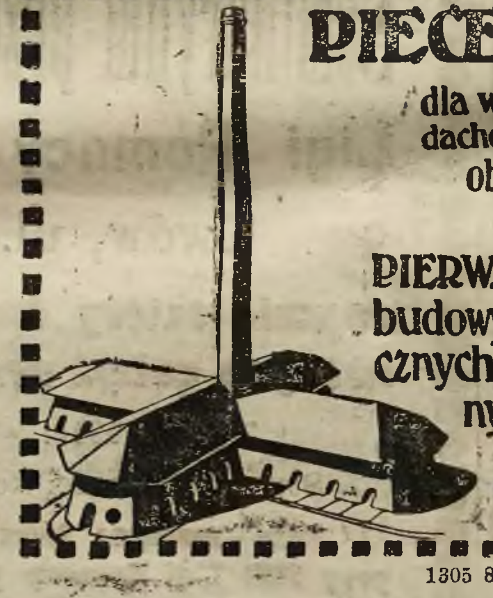
Środek popularny od dłuższego czasu, ekonomiczny, łatwy do użycia. Czyszcząc krew, daje się zastosować prawie we wszystkich chorobach chronicznych jakoto: liszaje, reumatyzmy, przestarzałe katary, dreszcze, zatkania, zanik pokarmu u kobiet, gruczoły, osłabienie nerwów, brak apetytu, w wszelkich zapaleniach, mdłościach, anemii, złem trawieniu i powolnem funkcyonowaniu żołądka.

PIGUŁKI CAUVIN są do nabycia we wszystkich większych aptekach świata. w PARYŻU Faubourg Saint-Denis, 147

Magazyn pod firmą Lotti Korall

Kraków, Grodzka 9 2813 9 20

poleca na sezon obecny doborowe towary w konfekcyi dziecięcej dla chłopczyków i panienek do lat 16, dla pań bluzy, spodnice, halki, suknie haftowane etaminowe. — Ceny niskie. — Zamówienia uskutecznia w 24 godzinach

PIECE KRĘGOWE

dla wypalania cegieł, wapna i dachówek, kominy fabryczne, obmurowanie kotłów

projektuje i buduje:

PIERWSZA GALIC. SPÓŁKA

budowy zakładów keramicznych, kominów fabrycznych i obmurowania kotłów z o. p.

LWÓW, ul. Lenartowicza 15.

1305 8 26

AUSTRYACKIE

Ganz'zowskie Towarzystwo elektryczne

z o. p. 1693 5 20

Biuro inżynierskie: Lwów, ul. Romanowicza 11. Tel. 1178.

Elektryczne oświetlenie. Elektryczne przenoszenie siły. Urządzenia kopalni i hut. Koleje elektryczne.

Dynamomaszyny, elektromotory, wentylatory, transformatory, rozdzielnice, numeratory, instrumenty do mierzenia siły, lampy łukowe, lampy żarowe, węgle do nich, przyrządy do ogrzewania i gotowania i t. d., oraz wszelki materyał instalacyjny. Cenniki i kosztorysy darmo. Na życzenie wysłanie inżyniera bezpłatnie

Amerykańskie urządzenia biurowe

marki: „ARBOR“

przewyższające co do jakości i przystępnej ceny absolutnie każdy towar konkurencyjny, dostarcza generalny zastępca na Galicyę:

2513 **„ARGUS“** 27 0

Kraków, Floryańska 47. Tel. Nr. 1408.

„SZATNIA“

Spółka z ogr. odpow.

Kraków, Sławkowska 14

poleca

na sezon wiosenny i letni

obficie zaopatrzony skład ubrań męskich. Wszelkie zamówienia wykonuje się według ostatniej mody szybko i wytwornie. — Specyalność: ubrania sportowe. 2467 12 0

Ceny nader niskie. **Materyał doborowy.**

Do sprzedania

nowe urządzenie sklepowe, aparat na kawę, oraz kasa kontrolna »National« w handlu **E. Schwimmer, Kraków, Floryańska 35.** 2649 14 0

Flenol — woda do ust, krem do zębów, proszek do zębów

wyrabia podług przepisu dra N. Cybulskiego, prof. Uniw. Jagiellońskiego

Fabryka Flen

2911 12 0

By się biust rozwinął i stał jędrnym, niema lepszego środka nad pigułki wschodnie.

Już w dawnych czasach starała się kobieta udoskonalić swą piękność. Ale ze wszystkich środków piękności, jakie ma na swoje usługi, nie można chyba żadnego cenić wyżej nad ten, jaki my tu opiszemy, przy pomocy którego każda pani i każde młode dziewczę może osięgnąć piękny, wspaniały biust.

Środek ten skutkuje szybko i zgoła nie jest szkodliwy i często wystarcza tylko 14 dni, aby się pokazał zdumiewający skutek.

Pani L... pisze:

„Od 14 dni stosuję się do Pańskich wskazówek i spostrzegam ku największemu zadowoleniu już teraz istotnie zdumiewające działanie“;

Powiemy zaraz zgóry, że temi wskazówkami jest *wewnętrzne* leczenie, przez co jedynie można wywrzeć korzystne działanie na piersi, gdyż ten organ otrzymuje pożywienie wyłącznie z wnętrza ciała i mogą na niego wywrzeć wpływ tylko środki, które działają wprost na jego system nerwowy i na dostarczanie pożywienia.

Cały sposób jest nadzwyczaj prosty i polega tylko na zażywaniu maleńkich pigułek, które zażywa się dwa razy dziennie; niema tu zastosowania, ani napychanie się mąką, ani nacieranie, ani też zawiła operacya, która jest i bezskuteczna i nieużyteczna.

Pigułki te nazywają się: *„Pilules Orientales Ratié“* i posiadają dostateczną siłę, ażeby dostarczaniu pożywienia dla piersi kobiecej wskazać odpowiedni kierunek na korzyść rozwoju tego organu, a tak następuje podnieta, potrzebna do rozwoju i jędrności piersi.

Tysiące podziękowań, jakie nadchodzą do nas zewsząd, są najlepszym tego dowodem. Z pośród nich przytaczamy tylko jedno:

Do Pana... Zażywałam Pańskie Pilules Orientales i sprawia mi to przyjemność, iż mogę Panu donieść, że mnie osiągnięty skutek bardzo zadowolił. Także moje ogólne zdrowie nie doznało uszczerbku, lecz przeciwnie: nie miałam nigdy większego apetytu, jak podczas tej kuracyi. Mogę sobie więc tylko powinszować że skorzystałam ze środka Pańskiego. Składam Panu szczerą podziękę i uznaję otwarcie skuteczność zażywanych pigułek. Poczytuję to sobie za obowiązek, ażeby Pański lek polecić każdej pani, która go potrzebuje.

Podp. Marya B...
Bad Landeck, Prow. Nadr.

Spodziewamy się, że tak szczery, a dobrowolnie dostarczony dowód wystarczy dla naszych zacnych Czytelniczek i uwalnia nas od przytaczania dalszych.

Niech więc Pani nie rozpacza, jeżeli biust nie okazuje pożądanej pełni, lub też wskutek okoliczności rozmaitego rodzaju zniknęła jego pierwotna jędrność i wspaniałość. Nawet wtedy niech Pani nie rozpacza, kiedy już próbowała innych podobnych środków bezskutecznie. Bądź co bądź, niech Pani próbuje pigułek wschodnich Ratié, piersi Pani rozwinie się za kilka dni i stanie się jędrna, a szpetne kości szyi znikną wtedy zupełnie niejako w sposób czarodziejski.

Te przez powagi lekarskie wypróbowane pigułki są dla pań zawsze korzystne i nadają się dla pań i młodych dziewcząt każdego usposobienia.

Niechaj więc Pani ucieknie się do nich zaraz. J. Ratié, Pharmacien, 5. Passage Verdeau, Paris. Flakon „Pilules Orientales“ można dostać opłatnie i dyskretnie, przesyłając przekazem 6·45 K do składu głównego J. v. Török, 12, Kiraly utcza, Budapest. (Za zaliczką 6·75 K). Każda Czytelniczka powinnaby sobie sprowadzić od p. Töröka bardzo zajmujący zeszyt: „O plastycznej piękności piersi“, który wysyła się za darmo. 317 9 0

Zakład pogrzebowy „Concordia“

JANA WOLNEGO

Plac Szczepański L. 2 (dom własny). — Telefon Nr 331.

Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 11 86 0

W Krakowie jedyny, który posiada własny wyrób trumien.

Z drukarni Literackiej w Krakowie ul. Jagiellońska 10. Rzadca drukarni L. K. Górski.